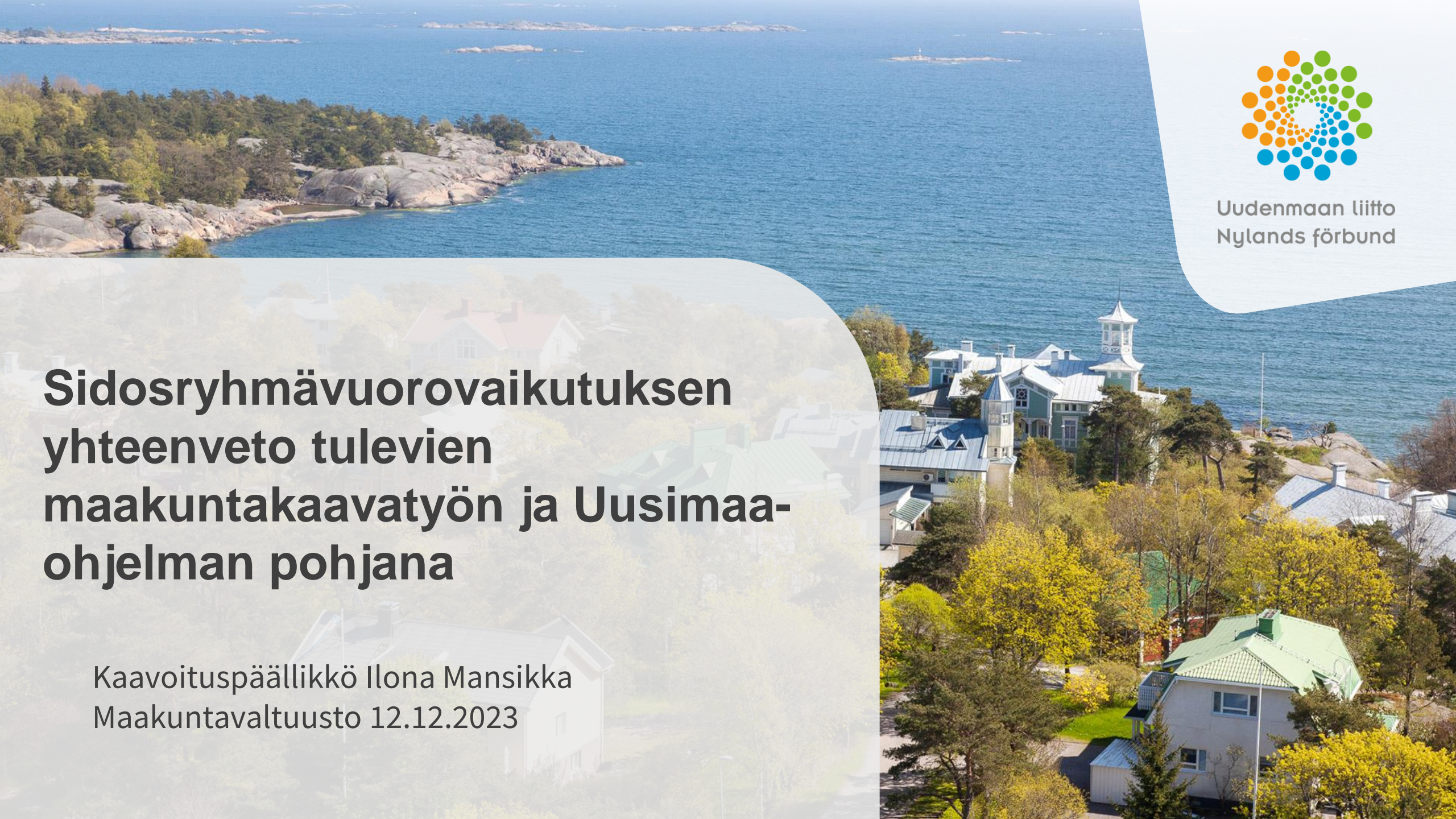

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Sidosryhmävuorovaikutuksen yhteenvedo tulevien maakuntakaavatyön ja Uusimaa- ohjelman pohjana

Kaavoituspäällikkö Ilona Mansikka
Maakuntavaltuusto 12.12.2023

Uusimaa-kaava 2050 lainvoimainen

- Uusimaa-kaavan kokonaisuus tuli KHO:n 13.3.2023 päätöksillä lainvoimaiseksi.
- Helsingin seudun ja Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavat ovat lainvoimaisia kokonaisuudessaan maakuntavaltuuston päätösten mukaisina.
- Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaava tuli lainvoimaiseksi maakuntavaltuuston päätöksen mukaisesti, lukuun ottamatta taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen suunnittelumääräyksen viimeistä kappaletta.
- Kaavaprosessi kesti 7 vuotta 2016-2023

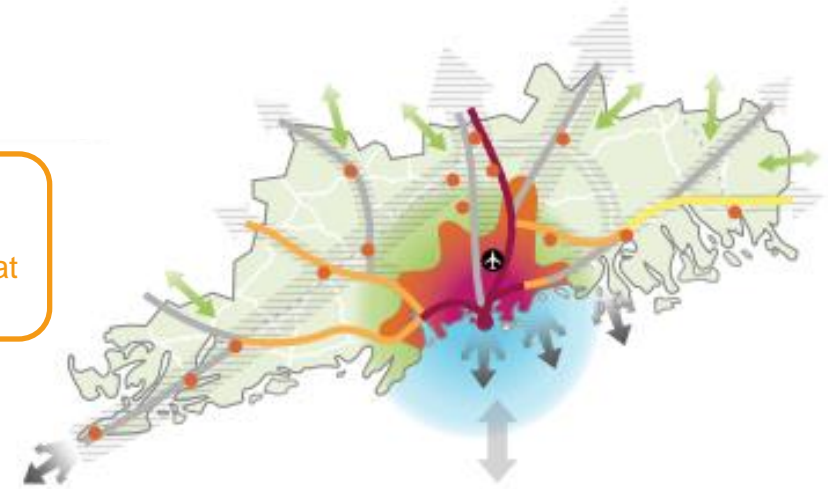
2016

2023

UUSIMAA-KAAVA
2050

- Helsingin seudun,
- Itä-Uudenmaan ja
- Länsi-Uudenmaan kaavat
- + rakennesuunnitelma

Toimintaympäristömme muuttuu – miten vastaamme muutokseen?

- Uudenmaan liiton visio on, että tulevaisuuden Uusimaa on reilusti edellä.
- Se tarkoittaa mm. edelläkävijyyttä ilmastonmuutokseen vastaamisessa ja hyvinvoinnissa sekä aktiivisuutta kansainvälisessä toimintaympäristössä.
- Toimintaympäristön isot muutokset vauhdissa:
 - Ukrainan sota, NATO-jäsenyys ja energiakriisi
 - Luontokadon estäminen noussut ilmastokriisin rinnalle
 - Kiertotalous ajankohtaista
 - EU-regulaation vaikutukset mm. ennallistamisasetus
 - Kansallisen lainsäädännön uudistumisen vaikutukset mm. alueidenkäyttölaki

Kunnista ideoita maakuntakaavan täydennystarpeiden kartoitukseen

- Liiton päätyökaluja tulevaisuuteen varautumisessa ovat Uusimaa-ohjelma ja maakuntakaava
 - Toimintaympäristön muuttuessa **valmistaudumme lähitulevaisuudessa maakuntakaavan** ja Uusimaa-ohjelman **täydennyksiin** sidosryhmävuorovaikutuksen ja skenaariotyön kautta.
 - Maakuntakaavan täydennyksessä näemme ajankohtaisina aiheina mm. **vihreän siirtymän tukemisen, energian saatavuuden, toiminta- ja huoltovarmuuden** sekä **kansainvälisten verkostojen hyödyntämisen**, joiden merkitys on korostunut ilmastokriisin, Ukrainan sodan ja Nato-jäsenyyden myötä.
 - Täydensimme liiton pohjanäkemyistä **kartoittamalla sidosryhmien näkemyksiä kyselyillä ja kuntakierroksella** keväällä ja syksyllä 2023
 - Seuraavaksi tulosten analyysiä syvennetään ja tehdään siitä johtopäätöksiä maakuntakaavan täydennystarpeiden ja Uusimaa-ohjelman päivittämistä varten

Kansainväliset sopimukset ja sitoumukset

KV-verrokki ja yhteistyöverkostot

EU:n regulaatio ja kannusteet mm. ilmasto, liikenne, energia, biodiversiteetti

Maankäyttö- ja rakennuslaki

Muutos alueidenkäyttölaiksi seuraavalla hallituskaudella?

Valtakunnalliset alueidenkäyttö-tavoitteet

Maakuntakaavan sisältövaatimukset

Erityislainsäädäntö

Esim.

luonnonsuojelulaki

Uusi hallitusohjelma

Uusi tutkimustieto

Valtakunnalliset strategiat ja kehityskuvat

MAAKUNTAKAAVOITUS UUELLAMAALLA

Uusimaa-ohjelma ja ilmastotiekartta

Helsingin seudun MAL-työ

KHO-päätös Uusimaa-kaavasta

Kuntien strategiat ja kehityskuvat

Poliittinen ohjaus (liiton päättäjät)

Osallisten ja sidosryhmien intressit

Maakuntakaavan toimintaympäristö muutoksessa

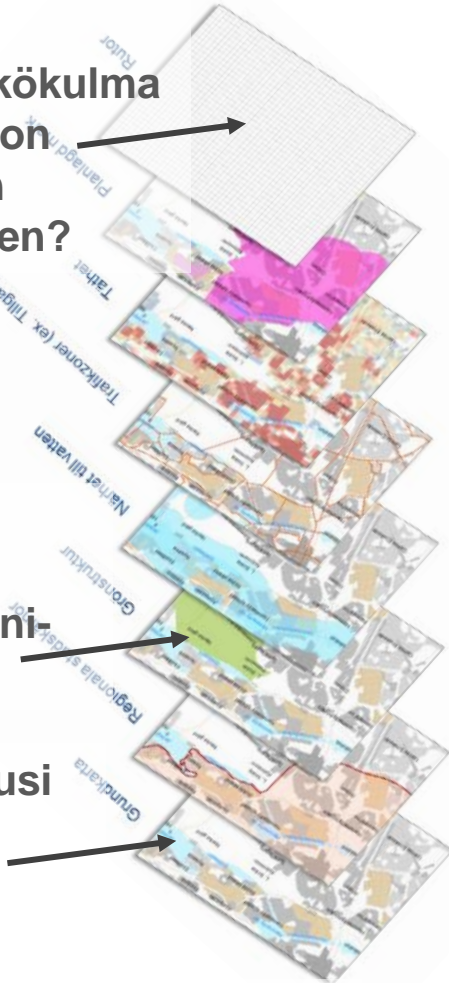
Maakuntakaavatyön tilannekuva ja täydennystarpeiden kartoitus: pärjätäänkö nykyisellä, vai pitäisikö sitä täydentää ”rullaten”?

Uusi kokonaisnäkökuva esim. ilmaston muutokseen sopeutuminen?

Päivitettävä tema esim. luonnon monimuotoisuus

Kokonaan uusi tema esim. vety tai merialueet?

Vaiheittain täydentyvä kokonaismaakuntakaava

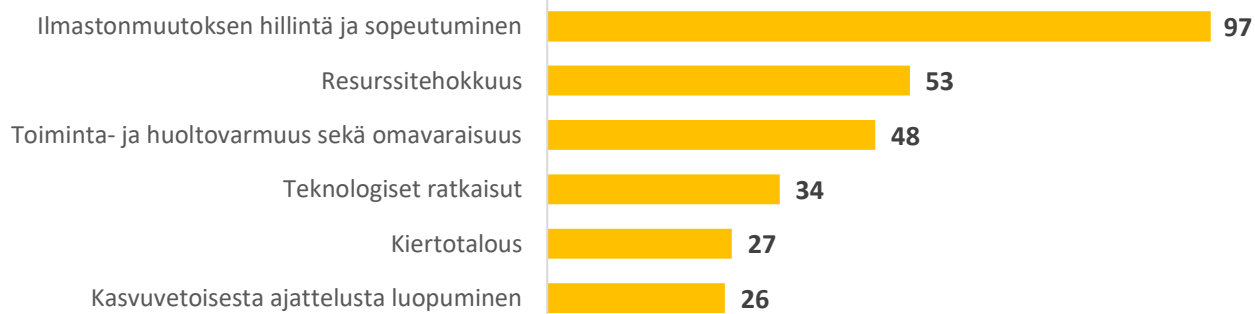

- **Ajatus ”rullaavasta” maakuntakaavasta:** pohjana Uusimaa-kaava 2050, jota täydennetään kokonaan uusilla teemoilla ja joitakin teemoja päivitetään vaihemaakuntakaavalla
- Vaihemaakuntakaavakäsittelyllä vältetään jo voimassaolevien / lainvoimaisten teemojen avaaminen, ja voidaan keskittyä kokonaan uusiin sekä päivitystä vaativiin teemoihin.
- Vaihemaakuntakaavoilla myös haasteensa, esim. kokonaisuuden rajaaminen, ymmärrettävyys ja vaikutusten arviointi
- Maakuntakaavaprosessissa voidaan myös käsitellä sellaisia ajankohtaisia teemoja tai ilmiöitä, jotka jäisivät vain selvitysten tasolle, eli eivät vaikuttaisi itse maakuntakaavakarttaan tai määräyksiin. Teeman käsittelytapa kaavassa voidaan päättää myöhemmässä vaiheessa.
- Ajankohtaisten ilmiöiden työstäminen yhdessä tuo tietoa myös Uusimaa-ohjelman taustalle sekä kuntien käyttöön.

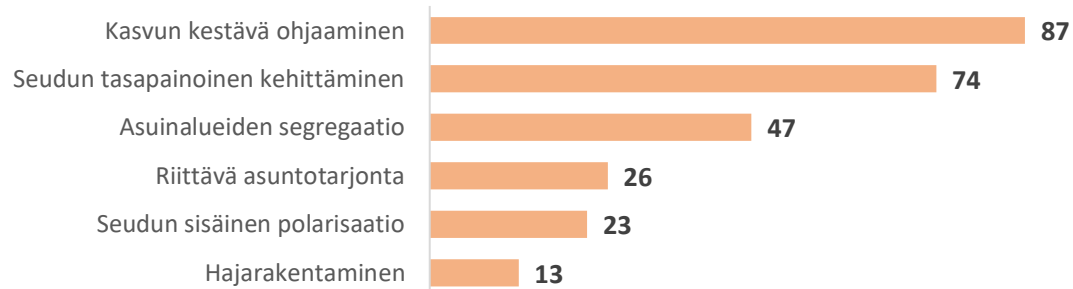
Mitkä ovat mielestäsi Uudenmaan TÄRKEIMMÄT TULEVAISUUDEN HAASTEET?

Kunkin teeman osalta vastaaja sai valita 0-2 kohtaa. Vastaajia 157 (strateginen + asiantuntijakysely).

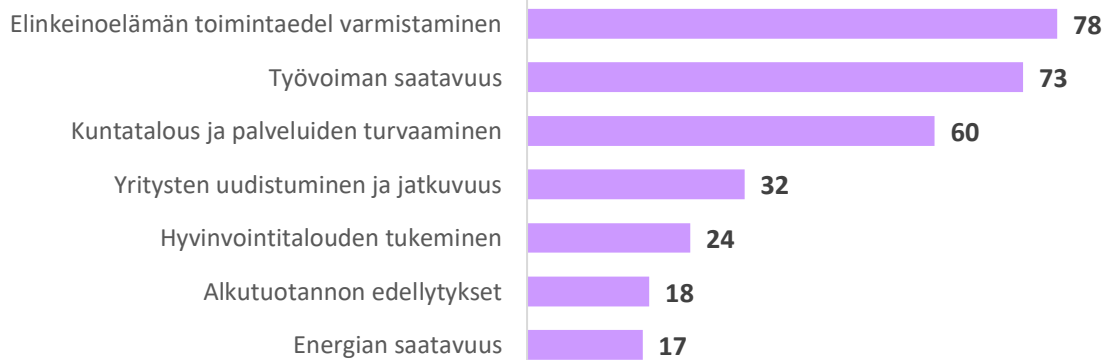
Läpileikkaavat teemat

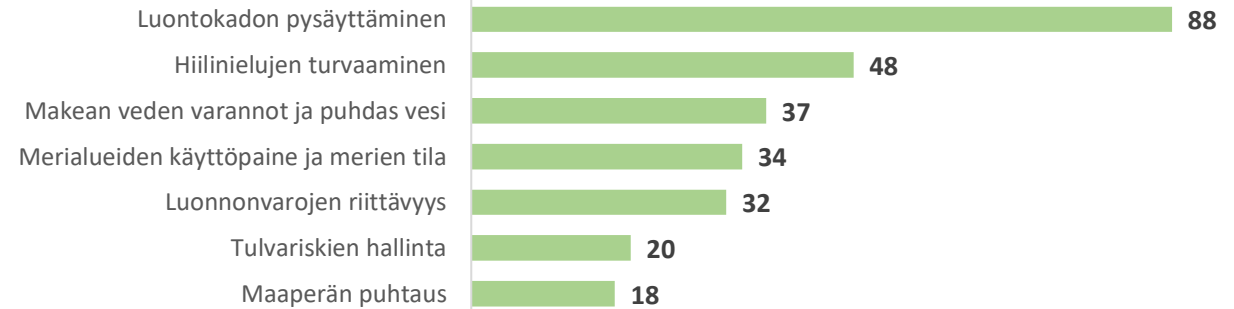
Alue- ja yhdyskuntarakenne

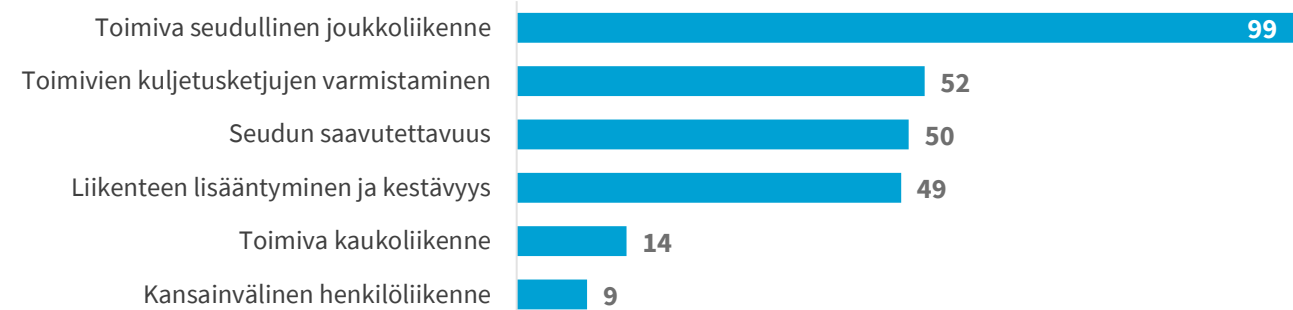
Talous ja elinkeinot

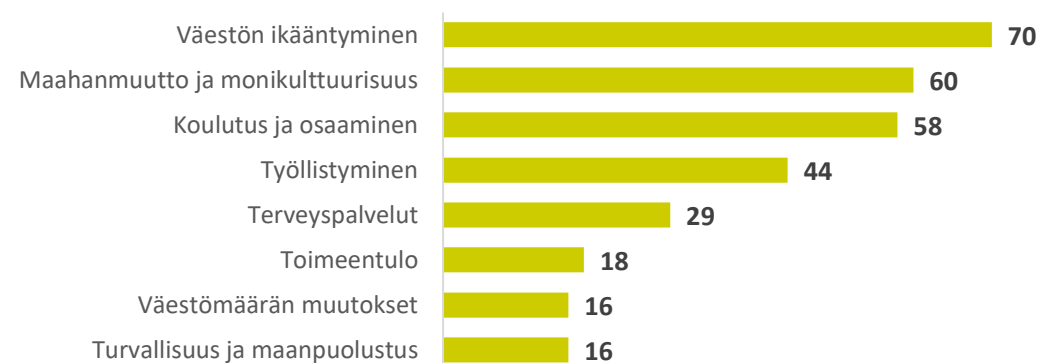
Luonto ja ympäristö

Liikkuminen ja logistiikka

Väestö ja asukkaat

**YHTEENVETO:
STRATEGISESSA KYSELYSSÄ 2023 nostettuja
tärkeimpiä haasteita seuduittain**

**YHTEENVETO:
KUNTAKIERROKSELLA 2023 keskusteltuja
ajankohtaisia aiheita seuduittain**

Sidosryhmävuorovaikutuksen tulokset

1. Tulevaisuuden haasteet Uudellamaalla /strateginen kysely:

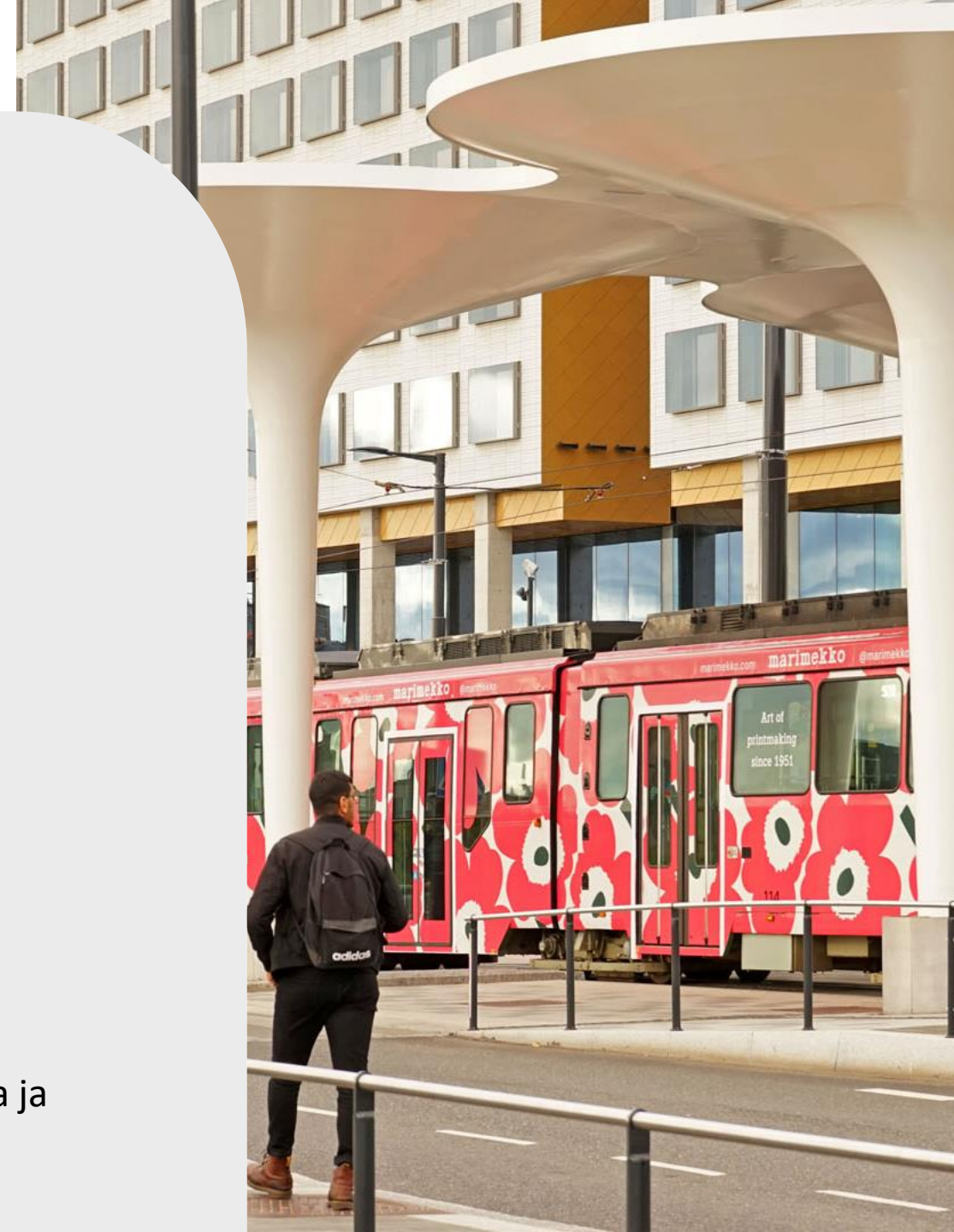
- Toimiva seudullinen joukkoliikenne
- Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen
- Luontokadon pysäyttäminen
- Kasvun kestävä ohjaaminen
- Elinkeinoelämän toimintaedellytysten varmistaminen

2. Maakuntakaavakyselyn päivitys- ja täydennystarpeet:

- Energiateema ja vihreä siirtymä
- Kiertotalous
- Ekologinen verkosto

3. Kuntakierroksen nostot:

- Aurinkoenergia
- Liikenne
- Kaupan ohjaus
- Kestävä yhdyskuntarakenne
- Ilmastovaikutukset
- Kunnat korostavat maakuntakaavan täydennyskierroksen tarvetta ja kiireisyyttä

Vihreän siirtymän maakuntakaavan käynnistäminen?

Vihreän siirtymän korostuminen maakuntakaavan täydennystarpeissa, alustava johtopäätös sidosryhmävuorovaikutuksesta:

- Energiantuotanto ja siirto
- Kiertotalous
- Joukkoliikenne
- Luonnon ja kestävä yhdyskuntarakenteen reunaehdot
- Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen kaavan vaikutusten arvioinnissa

Vaihekaavan sisällön määrittely:

- alkuvuosi 2024 sidosryhmävuorovaikutuksen, tulevan skenaariotyön, maakuntakaavan tilannekuvan sekä kansainvälisen yhteistyön pohjalta määritellään maakuntakaavan täydennyskierroksen alustavat teemat
- alkuvuosi 2024 Vihreän siirtymän hankkeiden maankäyttövaikutusten taustaselvityksen ja yhteistyöryhmän käynnistäminen YM:n rahoituksen turvin.

Alustavaa aikataulurunkoa maakuntakaavan täydennystyölle?

- 2023 **Täydennistarpeiden kartoitus & tilannekuvaan valmistautuminen:** sidosryhmävuorovaikutus (sidosryhmäkysely ja kuntakierros) sekä tulevaisuustarkasteluun valmistautuminen
- 2024 **Maakuntakaavatyön tilannekuva:** kaavan tietostrategia, kaavan kannalta relevanttien ilmiöiden ”ilmiötiimit”, käynnistetään tarvittavat uudet selvitykset ja seuranta sekä skenaariotyö / tulevaisuustarkastelu. Näiden pohjalta maakuntakaavan käynnistyspäätös jo alkuvuonna sekä maakuntakaavan päivityksen **tavoitteet ja OAS** loppuvuonna
- 2025: Maakuntakaavan päivityksen **luonnosvaihe** ja nähtävilläolo, *samalla selvitystöitä ja vuorovaikutusta*
- 2026: **ehdotusvaihe:** lausunnoilla ja nähtävillä
- 2027: viimeistely ja **hyväksyminen**
- (2028-2029: muutoksenhakuprosessit ja täytäntöönpano, toteuttamisen edistäminen ja seuranta)

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Kiitos!

uudenmaanliitto.fi

@Uudenmaanliitto

Uudenmaan liitto

My Uusimaa